

РЕШЕНИЕ

№ 308

гр. Велико Търново, 23.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, V СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГАЛЯ ИЛИЕВА

при участието на секретаря ПАВЛИНА ХР. ПАВЛОВА
като разгледа докладваното от ГАЛЯ ИЛИЕВА Гражданско дело №
20224110102504 по описа за 2022 година

Производството е образувано по предявен иск с правно основание чл.422 ал.1 вр. чл.415 ал.1 от ГПК вр. чл.232 ал.2 от ЗЗД от ЗЗД.

В исковата молба се излагат твърдения, че ищцата Д. Х. Г. е собственик на недвижими имоти, представляващи земеделски земи в землището на с. *****. Сочи се, че с договор за наем от **** ищцата е отдала под наем на ответника описаните в договора недвижими имоти за стопанската 2021-2022 г., с обща площ от 28,90 дка, като се излагат твърдения, че била уговорена наемна цена на декар от 15 лв. Сочи се, че срокът на заплащане на наемната цена не бил фиксиран, но по аргумент на чл. 68, ал. 1 от ЗЗД ищецът заявява, че според него се дължи по правилото, че който дължи без срок, дължи веднага. Претендира се вземане за наемна цена в общ размер от 433,50 лв.-претендирани като наемна цена по договор за наем на недвижими имоти. Ищецът излага твърдения, че по негово заявление било образувано заповедно производство по частно гражданско дело*****, по което е издадена заповед за изпълнение от 04.08.2022г. за паричното вземане в горепосочения размер и след като ответникът упражнил правото си да подаде възражение, ищецът предявил настоящия положителен установителен иск. Отправя искане съдът да приеме за установено по отношение на ответника, че ответникът дължи на ищеца сумата в размер на 433,50 лв., представляваща главница - наемна цена по договор за наем на земеделски земи от 16.07.2021 г. за стопанската 2021-2022 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението по чл.410 от ГПК до окончателното изплащане. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор на исковата молба, в който ответникът заявява, че искът е допустим, а по същество прави признание на иска по реда на чл. 237 от ГПК. Сочи, че към момента на получаване на исковата молба вземането е било ликвидно изискуемо и се дължи, според него от ответника, независимо, че не е ползвал имотите предмет на договора за наем. Заявява, че е възразил срещу заповедта за изпълнение, тъй като сумата, която се дължи по договора за наем не е била ликвидна и изискуема към датата на издаване на заповедта за изпълнение, както и към датата на получаването ѝ. Заявява, че признава иска и моли да се постанови решение при признание на иска, като моли разноските да бъдат възложени в тежест на ищцата, тъй като счита, че той не е дал повод за завеждане на иска. Заявява, че към момента на депозиране на исковата молба не е налице покана или каквото и да било активно поведение от страна на ищцата за събиране на платената сума. Претендира разноски.

От събраните по делото доказателства, съдът прие за установено от фактическа страна следното:

По делото е представен договор за наем на земеделска земя от 16.07.2021г., по който наемодател е Д. Х. Г., а наемател е Р. К. Д., с предмет предоставяне за временно и възмездно ползване земеделска земя в землището на *****, с площ общо 28,90 дка за една стопанска година. В договора е посочено, че наемното плащане е 15лв. на декар.

На 18.07.2022г. ищецът подал до съда заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК против ответника Р. К. Д.. Въз основа на заявлението на Д. Х. Г. е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК от 04.08.2022г. по ч.г.гр.д.**** против Р. К. Д. за заплащане на сумата от 433,50 лв., представляваща неизплатена наемна цена по договор от 16.07.2021г. за наем на земеделски земи за стопанската 2021г/2022г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението (18.07.2022г.) до окончателното изплащане на задължението, както и сумата 25 лв. , представляваща направени по делото разноски за държавна такса.

В законоустановения едномесечен срок от връчване на заповедта за изпълнение, длъжникът подал възражение за недължимост на сумите по нея. В едномесечния срок от съобщаването заявителят предявил настоящия положителен установителен иск.

Въз основа на така приетото за установено от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим. Разгледан по същество, съдът намира следното:

Предявеният положителен установителен иск с правно основание чл.422 ал.1 вр чл.415 ал.1 от ГПК вр. чл. 232 ал.2 от ЗЗД е допустим – предявен е от лице - заявител, имащо правен интерес да иска установяване със сила на присъдено нещо съществуването на вземанията си по издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК, против която е подадено своевременно възражение от страна на длъжника.

Предявеният положителен установителен иск има за предмет установяване на

съществуването, фактическата, материалната дължимост на сумите, за които е била издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК. По тези искове следва с пълно доказване ищеца, твърдящ съществуване на вземането си, да установи по безспорен начин неговото съществуване спрямо ответника – длъжник. Ищецът носи процесуалната тежест да докаже съществуването на фактите, които са породили неговото вземане.

В случая, предмет на предявения иск е претенция за наем на земеделска земя.

Съгласно чл.228 от ЗЗД, с договора за наем наемотателят се задължава да предостави на наемателя една вещ за временно ползване, а наемателя- да му плати наемна цена.

За да се уважи иск за заплащане на наемна цена за ползване на земеделска земя е необходимо по делото по безспорен начин да се установи, че между страните е възникнало твърдяното наемно правоотношение, че е налице сключен договор за наем на земеделска земя, по силата на който ищецът в качеството наемотател да е поел задължение да предостави за временно и възмездно ползване земеделска земя срещу насрещно посто задължение от наемателя да заплаща наем за ползването на земеделската земя.

От събраните по делото доказателства се установява възникване на облигационно правоотношение по договор за наем на земеделски земи в землището на ****. Това обстоятелство не се спори между страните. Не е спорно и че ищецът е изпълнил своето задължение по договора за наем и е предоставил за ползване от ответника на наетите земеделски земи за процесната стопанска година 2021г./2022г. В представения по делото договор е посочено ,че наемната цена за декар е 15лв.

След като наемотателят е изпълнил своето задължение по договора за наем на земеделска земя, за наемателя е възникнало задължение да заплати на наемотателя наемната цена, която за 28,90 дека възлиза на сумата 433,50лв.

В хода на настоящото производство ищецът призна предявения иск и заплати в полза на ищеца сумата 458,50лв., което обстоятелство не се спори от ищцовата страна. Съдът, по реда на чл.235 ал.3 от ГПК следва да съобрази направеното след завеждане на исковата молба плащане на исковата претенция и да приеме, че същата е погасена чрез плащане, което прави исковата претенция неоснователна и следва да бъде отхвърлена поради направеното в хода на производството плащане от ответника на сумата 458,50лв.

Спорният момент по делото е относно изискуемостта на вземането на наемотателя за наемна цена, предвид на това, че в договора не е посочен срок за плащане на задължението.

По отношение на момента, от който се дължи уговорената наемна цена за ползването на посочените в приложения договор за наем имоти, приложение намира не специалния Закон за арендата в земеделието, а разпоредбите на Закона за задълженията и договорите. В процесния договор за наем, страните не са уговорили срок за заплащането на уговорената наемна цена, която е в размер 15лв. на декар. В тази връзка и вземането става изискуемо само след изтичане на срока за изпълнение (чл. 84, ал. 1 ЗЗД), а ако няма уговорен - след поканата (чл. 84, ал. 2 ЗЗД). Ищецът не е изложил твърдения и представил доказателства, от които да е видно, да е отправил покана за заплащане на задълженията по процесния договор

за наем, като такава покана би могло да се счита едва подаването на заявление по чл.410 от ГПК /18.07.2022г./. В този смисъл е неоснователно възражението на ответника, че вземането на ищеца става изискуемо след изтичане на стопанската година, предвид на това, че както бе посочено по-горе разпоредбата на чл.8 ал.5 от ЗАЗ не намира приложение, тъй като се касае за договор за наем на земеделска земя , а не договор за аренда на земеделска земя.

По разноските:

Ищецът е претендирал присъждане на разноски, като следва да бъдат присъдени направените от него разноски в настоящото производство в размер на 25лв. за държавна такса. Съдът намира, че в полза на ищеца се дължат разноски независимо от отхвърляне на иска, тъй като до отхвърляне на иска се стигна поради плащане на исковата претенция. Предвид на това, че плащането е в хода на производството, след завеждане на исковата молба, съдът приема, че ответникът е дал повод за завеждане на делото, след като не е заплатил дължимата наемна цена след получаване на препис от заповедта за изпълнение и с подаване на възражението по чл.414 от ГПК е възникнала предпоставка за образуване на настоящото исково производство, по което ищецът е направил разноски за държавна такса в размер на 25лв., които следва да бъдат присъдени в полза на ищеца.

Относно претендираното адвокатско възнаграждение:

От пълномощника на ищеца своевременно е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38 ал.1 т.3 от Закона за адвокатурата, за оказана безплатна правна помощ, като в случая адв. К. Т. оказва безплатна правна помощ на *****, която е ищец по делото. В случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Съгласно разпоредбата на чл.38, ал.2 от ЗА, в посочената хипотеза адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, което се определя от съда, в размер не по-нисък от предвидения в Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения. В случая и при съобразяване на материалния интерес по делото, възнаграждението следва да бъде определено по чл.7, ал.2, т.1 от Наредба №1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения/ в редакцията действаща към момента на сключване на договора за правна помощ/, като изчислено съобразно посочената разпоредба възлиза на сумата 300 лв. С оглед изхода на делото и на основание чл.38, ал.2 от ЗА ответникът следва да бъде осъден да заплати посочената сума на адв.К. Т.-ВТАК , пълномощник на ищеца Д. Г..

Ответникът е претендирал присъждане на разноски, но в негова полза не следва бъдат присъждани разноски, тъй като макар и да признава иска, предвид на това, че плащането на исковата претенция е в хода на производството, не се дължат разноски в полза на ответника.

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Х. Г. с ЕГН *****, с адрес *****срещу Р. К. Д., с ЕГН *****, с адрес *****, **иск** по чл.422 ал.1 от ГПК за признаване на установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от **433,50 лв.** /четиристотин тридесет и три лева и петдесет стотинки/ – представляваща наемно плащане за 28,90 дка земеделски земи в землището на ***** за стопанската 2021г/2022г. по договор за наем на земеделска земя от *****, ведно със законната лихва върху главницата, считано от подаване на заявлението до окончателното изплащане, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК №599 от 04.08.2022г. по частно гр.дело 1313/2022г по описа на ГОРС, **поради плащане** на исковата сума в хода на настоящото исково производство.

ОСЪЖДА Р. К. Д., с ЕГН *****, с адрес с***** **ДА ЗАПЛАТИ** на Д. Х. Г. с ЕГН *****, с адрес ***** сумата **25лв.**/двадесет и пет лева/, представляваща направени разноси за държавна такса в настоящото исково производство.

ОСЪЖДА Р. К. Д., с ЕГН *****, с адрес ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на К. Г. Т., роден на *****- адвокат от ВТАК, с адрес *****, пълномощник на Д. Х. Г. с ЕГН *****-ищец по гр.дело ***** по описа на ВТРС сумата от **300 лв.** /триста лева/, представляваща адвокатско възнаграждение по реда на чл.38 ал.1т.3 от ЗА.

Решението може да бъде обжалвано пред Великотърновски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

След влизане в сила на решението, препис от него да се приложи по ч.гр.**** на ГОРС.

Съдия при Районен съд – Велико Търново: _____